

HISTORISCH

F.J.A.M. VAN DER HELM

*Leven
langs
de Stiet*

**LEIDSCHELDAM
VOORBURG**

VAN ONOPGELOSTE MOORD TOT BEZOEK VINCENT VAN GOGH

HISTORISCH

*leven
langs
de Vliet*

**LEIDSCHENDAM
VOORBURG**

Historisch leven langs de Vliet – Leidschendam-Voorburg neemt u mee naar vervlogen tijden. In treffende beschrijvingen over markante figuren en dappere ondernemers, verdwenen gebouwen en karakteristieke buurten brengt Frans van der Helm het vroegere doen en laten in deze streek tot leven. Het boek is een bundeling vrolijke, ontroerende en spannende verhalen met nostalgische en kleurrijke foto's.

F.J.A.M. VAN DER HELM is auteur van 'Historisch leven langs de Vliet', de rubriek die tweewekelijks in *Het Krantje* verschijnt. In het ter ziele gegane blad *De Oud-Hagenaar* had hij de rubriek 'Vroegâh'. Deze verhalen werden onlangs gebundeld in het boek *Vroegâh in Den Haag*.

HISTORISCH LEVEN LANGS DE VLIET

HISTORISCH

F.J.A.M. VAN DER HELM

*Leven
langs
de Sluis*

**LEIDSCHENDAM
VOORBURG**

VAN ONOPGELOSTE MOORD TOT BEZOEK VINCENT VAN GOGH

WALBURGERS

Afbeelding omslag

Voorburg, Hoekweg met Geestbrug. Gemeentearchief Voorburg-Leidschendam

Omslagontwerp

Erwin Bomans ^{BNO} Leucq!, Hof van Twente

Ontwerp binnenwerk

Erwin Bomans ^{BNO} Leucq!, Hof van Twente

Tekstredactie

Vera de Lange

© 2023 F.J.A.M. van der Helm, p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

© 2023 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

www.walburgpers.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveel voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Zoveel mogelijk is getracht de eventuele rechthebbenden van de afbeeldingen te achterhalen. Rechthebbenden die in dit verband niet zijn benaderd wordt verzocht zich met de uitgever in verbinding te stellen.

ISBN 9789464561722

E-ISBN 9789464561739

NUR 693

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	7
1 Onopgeloste moord aan de Westvlietweg op Kees van der Drift	9
2 Geheimzinnige moord eeuwig raadsel	13
3 Hoe George Maduro vecht bij landhuis Dorrepaal	15
4 Rampweer met windhoos eist dode	17
5 Slordige Kees verzaakt schoorsteen ragen	21
6 Grote brand bij molen Het Hert	23
7 Hevige ruzies in de kroeg	27
8 Koetsier mishandeld bij herberg Van Vleut	29
9 Dames Haverkamp vertellen over Ruimzicht	31
10 Het ontstaan van de Martinuskerk aan het Oosteinde	33
11 Hoe smid Theo van Houweling zijn bedrijf liet groeien	35
12 De legendarische dokter Van der Stam kwam druiven eten	37
13 Patiënten erg blij met dokters Perquin en Van der Stam	41
14 Zwemmen, zonnen en genieten bij zwembad de Vliegermolen	43
15 Van oerbos tot herberg Schakenbos	45
16 Gloednieuwe basculebrug vervangt de oude vertrouwde Geestbrug	47
17 Stompwijkers aan de Veenweg	51
18 Kees van Gijtenbeek: van lood naar kunststof	53
19 ‘Koningin’ maakt plaatje!	57
20 Janus Meurer: de man achter het Voorburgse arrest	59

INHOUDSOPGAVE

21	Van der Valk verkoopt slechtlopende Gouden Leeuw	63
22	Hevige straatruzie met schuitenjager Van Kuijk	67
23	Fataal ongeluk Pleuntje	71
24	Voorburgse straatverlichting van Jan Bleuland	73
25	Diefstal bloedkoralen halsketting	77
26	Boterboer Jan Koot breidt uit!	74
27	Jachtverbod op zondag	81
28	Brand Koechlin Meelfabriek	85
29	Wasserij Van Kleef	87
30	Politiepistolen in de Vliegermolen	91
31	‘Vuillik, dief, smeerlap’, schold de jonge timmermansknecht	93
32	Tumult rond bouw raadhuis	95
33	Boeren op Ypenburg	97
34	De onbekende Hofstede Eijndorp	101
35	Jachtwerf Kolibri te Stompwijk	103
36	Brandkast gestolen uit station	105
37	Fusieburgemeester Keijzer	107
38	Aanranding bij het Sluisje	111
39	Het leven van Vincents strenge Voorburgse huisbaas	113
40	Vincent van Gogh kwam wandelend naar zijn huisbaas te Voorburg	117

VOORWOORD

De fusiegemeente Leidschendam-Voorburg kwam in 2002 tot stand door het samengaan van Voorburg en Leidschendam. Twee totaal verschillende plaatsen qua geschiedenis en culturele achtergrond die slechts één ding gemeen hadden: ze lagen beide aan de Vliet. Het stadse Voorburg was sterk op Den Haag georiënteerd en herbergde bestuursambtenaren en hoge functionarissen, pensionado's en renteniers, terwijl Leidschendam vooral bestond uit een agrarische bevolking.

Leidschendam bestaat als naam al sinds mensenheugenis. Met de naam werd letterlijk het gebied rond de economisch belangrijke dam in de Vliet bedoeld. Maar Leidschendam was geen zelfstandige gemeente, dat is hij eerst in 1938 geworden. Toen gingen de dorpen Stompwijk en Veur samen tot Leidschendam. Stompwijk en Veur hadden veel gemeen met elkaar. Het grotere, doch arme Stompwijk was gelegen aan de ene oever van de Vliet en het rijke Veur aan de andere. Beide plaatsen vonden elkaar bij de Leidschendam, waar aan de ene oever het raadhuis en de school stonden van Stompwijk en aan de andere kant van de Vliet de overheidsgebouwen van Veur. Twee concurrerende dorpen die elkaar ook weer hard nodig hadden. De economische en culturele samensmelting ging gepaard door de vele onderlinge huwelijken van de bewoners aan weerskanten van de Vliet. Doch ondanks dat bleef er een rivaliteit tussen de dorpen. Veur was vanouds gericht op Voorschoten en maakte daar zelfs voor 1646 deel vanuit, terwijl Stompwijk als arm veengebied meer georiënteerd was op Leiden: vanaf 1610 was het een ambachtsheerlijkheid van de lakenstad.

In dit boek komen de gebeurtenissen uit de plaatsen Voorburg, Veur en Stompwijk (met Wilsveen) naar rato aan bod. Diepgaand onderzoek in het gigantische bronnenmateriaal van de diverse archieven ligt ten grondslag aan de meeste opgetekende verhalen. We mogen ons in deze omgeving gelukkig prijzen met de vele bronnen die in de archieven raadpleegbaar zijn.

Het openingsverhaal betreft de afschuwelijke moord op Kees van der Drift in 1930, die de bevolking wekenlang heeft beziggehouden. De raadselachtige en onbegrijpelijke moord op deze hardwerkende middenstander, die in de winteravond langs de Vliet naar huis fietste, is nimmer opgelost.

We besluiten het boek met een bezoek van de kunstschilder Vincent van Gogh die zijn huisbaas in Voorburg bezocht en ook de plaats met de ‘foeilelijke prieeltjes’ wist te beschrijven. De tocht langs de Vliet vond hij daarentegen ‘superbe’!

Met veel enthousiasme heb ik gewerkt aan de totstandkoming van dit boek. Het is een uitdaging om telkens historische verhalen te schrijven die de gemeente Leidschendam-Voorburg raken en de inwoners aanspreken. Door mijn tweewekelijkse rubriek in ‘Het Krantje’ heb ik het gevoel om geruime jaren een bijzondere band te hebben mogen opbouwen met mijn lezers. Uit de talrijke hartverwarmende reacties merk ik dat velen ontzettend begaan zijn met hun woonplaats. Of dat nu gaat over de geschiedenis van de laatste vijftig jaar of over het verre verleden: de geschiedenis blijft trekken.

Ook mensen buiten de woonplaats, tot zelfs ver buiten de regio zijn geïnteresseerd in de geschiedenis van Leidschendam-Voorburg. Daarbij zijn ook oud-inwoners van de gemeente die na een (verre) verhuizing hun voormalige woonplaats toch een warm hart blijven toedragen. Ieder heeft zo zijn eigen reden om betrokken te blijven bij het wel en wee van hun geliefde Leidschendam-Voorburg.

Blijf het verleden koesteren. Ik wens u veel leesgenot!

F.J.A.M. (Frans)
van der Helm
helmhuis@ziggo.nl

1 ONOPGELOSTE MOORD AAN DE WESTVLIETWEG OP KEES VAN DER DRIFT

In januari 1930 werd de 40-jarige Kees van der Drift neergeschoten toen hij 's avonds op zijn fiets over de Westvlietweg reed. De moord is ondanks langdurig speurwerk nimmer opgehelderd. Aanvankelijk hield de politie het op een roofmoord, ofschoon de buit nihil was. Had de moordenaar een ander slachtoffer op het oog? De politie ging uiteindelijk meer denken aan een geval van persoonsverwisseling.

Hardwerkend

Dagenlang vulde de moord op de Voorburgse huisvader Kees van der Drift de pagina's van alle kranten in het land. Een moord was destijds nog geen alledaagse gebeurtenis. En waarom zou iemand een doodgoeie, hardwerkende man als Kees van der Drift om willen leggen? Wat was het motief van deze gruwelijke daad? De vriendelijke man was een serieuze middenstander in manufacturen die woonde aan de Voorburgse Voorhofstraat.

De moord

Op een gure vrijdagavond in januari 1930 werd de 40-jarige Cornelis Johannes van der Drift vermoord op de Westvlietweg tussen de Kerkbrug en de Wijckerbrug. Een tragische gebeurtenis die niet alleen in Voorburg en Stompwijk het gesprek van de dag was, maar ook het hele land bezighield. Alle kranten schreven over de moord: een toentertijd sporadisch voorkomende criminele daad. De Stompwijkse politie, die was versterkt met enkele rechercheurs uit Den Haag, zaten met de handen in het haar. Zelfs over het motief bestond, en bestaat nog steeds, onduidelijkheid.